

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЩЕЦИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, М. ПЛОВДІВ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВАМИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ

Матеріали
XX Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 квітня 2024 р.

Тези доповідей

Київ НУХТ 2024

Проблеми управління підприємствами в сучасних умовах: Матеріали ХХ Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 17-18 квітня 2024 р.: тези доп. – К.: НУХТ, 2024. – 261 с.

Видання містить тези доповідей учасників ХХ Міжнародної науково-практичної конференції.

Розглянуто актуальні питання відновлення та розвитку активності підприємств у сучасних умовах, узагальнено підсумки вивчення проблеми управління ефективністю діяльності підприємств, а також ознайомлено читачів із сучасними трендами в менеджменті персоналу компаній.

Розраховано на здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових працівників, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств у сучасних умовах.

Матеріали конференції видано в авторській редакції

Редакційна колегія: О.Ю. Шевченко, О.О. Шермет, Т.В. Березянко, О.І. Драган, В.І. Ємцев, Н.С. Скопенко, С.В. Бурлуцька, І.О. Галиця, К. Гадомська-Ліла, Б. Черняхівіч, В. Леонські, А. Вічорек-Жиманська, О.О. Кутас (відповідальний секретар).

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 8 від 25.04.2024 р.

© НУХТ, 2024

<i>Одинець Р.В., Ганенко О.П., Носов Ю.Л.</i> Управління проєктами інноваційно-активних суб'єктів підприємництва в умовах диференційованого маркетингу.....	103
<i>Ольшанська О.В., Мегеря А.І.</i> Організаційно-економічні інструменти ефективного управління конкурентоспроможністю міжнародної компанії в умовах економічної кризи.....	105
<i>Олійник М.О.</i> Цифрова трансформація процесів управління в Україні	107
<i>Ослопова М.В.</i> Особливості соціального проєктування та його реалізація	109
<i>Павшук В.М.</i> Теоретичний аналіз впливу корпоративної культури підприємства на ефективність заходів еколого-економічної сталості.....	111
<i>Павшук В.М.</i> Еколого-економічна сталість як орієнтир удосконалення корпоративної культури промислового підприємства.....	113
<i>Панасюк О.М.</i> Управління підприємством в умовах воєнного стану в Україні	115
<i>Пасічник П.І., Кундєєва Г.О.</i> Рециклінг: розвиток логістичної концепції управління	117
<i>Петренко О.П., Василич Т.О.</i> Фінансове відновлення аграрної сфери	119
<i>Попович В.М., Скригун Н.П.</i> Цифрові трансформації як чинник відновлення та розвитку бізнесу.....	121
<i>Придуха М.М., Стоянець Н.В.</i> Інноваційні тренди в менеджменті аграрних підприємств у сучасних умовах	123
<i>Пузирьова П.В.</i> Смарт-економіка як пріоритетний напрям у відновленні компаній в умовах воєнного стану	125
<i>Петухова О.М., Еш С.М.</i> Фінансові інструменти у національній економіці: сутність, види, історія розвитку	127
<i>Радіонова Н.Й.</i> Значення аудиту для розвитку підприємств у сучасних умовах...	129
<i>Репіч Т.А.</i> Можливості розвитку залізничної інфраструктури України.....	131
<i>Рибальченко С.М., Богдан Е.І.</i> Цілі сталого розвитку як основа відновлення економічних суб'єктів України.....	133
<i>Савченко Т.В., Черно Д.О.</i> Державне регулювання підприємницької діяльності в умовах воєнного стану.....	135
<i>Скоморохова С.Ю.</i> Особливості застосування аналізу та обліку основних засобів у процесі управління підприємством	137
<i>Скопенко Н.С., Северина І.В.</i> Стратегія розвитку компаній в умовах сучасних викликів.....	139
<i>Смиженко М.А., Рибачук-Ярова Т.В.</i> Методи підвищення рентабельності для транснаціональних підприємств України	141
<i>Смиженко М.А.</i> Інтенсифікація інвестиційної діяльності підприємств	143
<i>Соріна О.О., Пустарнаков О.І., Коломоєць В.В.</i> Підходи до управління конкурентоспроможністю підприємства.....	145
<i>Сосновський Г.Ю., Свергун І.М., Хаустова Є.Б.</i> Смарт-економіка як фундамент розвитку сучасної системи господарювання: перспективи та виклики цифрових технологій.....	147

процесів сільського господарства для досягнення точного і розумного землеробства та прийняття рішень на основі даних [2].

У цілому ці інноваційні тенденції в управлінні сільськогосподарськими підприємствами допомагають фермерам стати більш ефективними, стійкими та прибутковими. Застосовуючи ці методи, фермери зможуть краще вирішувати проблеми, пов'язані із забезпеченням продовольством зростаючого населення світу, одночасно зберігаючи навколишнє середовище для майбутніх поколінь.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кальченко С.В., Попова Т.В., Свиноус Н.І. Організаційно-економічні засади гармонізації економічних інтересів держави та фермерських господарств в інвестиційній сфері. *Агросвіт*. 2020. № 3. С. 9-15.

2. Rodchenko V., Tretiak V., Lunyova V., Prus Y. The main trends of innovative entrepreneurship development in ukrainian agrarian sector = Основні тенденції розвитку інноваційного підприємництва в аграрній сфері України. *Соціальна економіка*. 2017. № 53 (1). С. 34-41. URL: <https://periodicals.karazin.ua/socseconom/article/view/9771> (дата звернення: 05.04.2023).

СМАРТ-ЕКОНОМІКА ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ У ВІДНОВЛЕННІ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

П.В. Пузирьова, д-р екон. наук

Київський національний університет технологій та дизайну

У зв'язку зі зростаючими геополітичними напругами та можливими конфліктними ситуаціями, підприємства в усьому світі стикаються з новими викликами та загрозами для ведення їхнього бізнесу. В умовах воєнного стану, коли небезпека для бізнесу може бути як прямою, так і опосередкованою, важливою стає розробка стратегій відновлення, які дозволять компаніям не тільки вижити, але й процвітати [1].

Війна в Україні завдала значної шкоди економіці країни, і бізнес не став винятком. Багато компаній змушені були зупинити свою роботу, а ті, що продовжують функціонувати, стикаються з численними проблемами: логістичними, кадровими, фінансовими та іншими. В таких складних умовах виживання та відновлення стає ключовим завданням для українських компаній. І саме смарт-економіка може стати тим пріоритетним напрямком, який допоможе їм подолати ці виклики та вийти на шлях стійкого розвитку.

Смарт-економіка базується на використанні інноваційних технологій, високої автоматизації та цифровізації процесів для підвищення ефективності бізнесу та зменшення його залежності від зовнішніх чинників, таких, як політична нестабільність та воєнний конфлікт [2]. Одним з основних принципів смарт-економіки є використання великих обсягів даних (big data) для прийняття стратегічних рішень. Аналіз великих обсягів даних дозволяє компаніям

отримувати цінні інсайти щодо ринкових тенденцій, поведінки споживачів та конкурентного середовища, що дозволяє їм адаптуватися до змін у реальному часі та швидко реагувати на нові виклики та можливості.

Ще одним важливим аспектом смарт-економіки є використання штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (machine learning) для автоматизації бізнес-процесів та оптимізації робочих процесів. Застосування AI дозволяє компаніям автоматизувати рутинні завдання, зменшити витрати на робочу силу та підвищити продуктивність працівників. Крім того, за допомогою машинного навчання можна розробляти прогнозні моделі та аналізувати великі обсяги даних для прогнозування майбутніх тенденцій і ризиків [3].

При впровадженні концепції смарт-економіки важливо також звернути увагу на кібербезпеку. Умови воєнного стану можуть збільшити ризик кібератак та інших кіберзагроз, тому необхідно вживати заходів з посилення кібербезпеки, таких, як захист мережі, шифрування даних та навчання персоналу з питань кібербезпеки.

Серед основних переваг смарт-економіки для відновлення компаній можна запропонувати: зниження ризиків (смарт-підхід дозволяє мінімізувати ризики та дає можливість компаніям планувати свою діяльність на довгострокову перспективу); підвищення ефективності (використання новітніх технологій та методів роботи дозволяє компаніям оптимізувати свої процеси та знизити витрати); збільшення конкурентоспроможності (смарт-підхід робить компанії більш конкурентоспроможними на ринку, що дає їм можливість витіснити конкурентів та завойовувати нові ринки); створення нових робочих місць (розвиток смарт-економіки стимулює створення нових робочих місць та сприяє розвитку малого та середнього бізнесу) [1-3].

Для впровадження смарт-економіки в українських компаніях необхідні такі кроки:

- 1) розробка чіткої стратегії – формулювання чіткої стратегії розвитку компанії, що буде ґрунтуватися на принципах смарт-економіки;
- 2) зміна корпоративної культури – створення корпоративної культури, яка буде сприяти інноваціям та ризикованим рішенням;
- 3) інвестування в дослідження та розробки – виділення коштів на дослідження та розробку нових продуктів і послуг;
- 4) залучення нових креативних працівників – пошук та найм талановитих співробітників, які володіють знаннями та навичками, необхідними для впровадження смарт-економіки;
- 5) співпраця з державою – необхідна для створення сприятливого середовища для розвитку смарт-економіки.

Отже, смарт-економіка – це не просто нова економічна модель, а й новий спосіб мислення, що відкриває можливість для українських компаній не просто відновитися після війни, а й стати більш стійкими, мобільними, активними та результативними. Впровадження смарт-економіки стане ключовим драйвером у відновленні української економіки та створенні кращого майбутнього для всієї країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Olshanska O.V., Puzyrova P.V. The innovative potential of integrated business structures: theoretical and methodological framework for evaluation and implementation = Інноваційний потенціал інтегрованих структур бізнесу: теоретико-методичний базис оцінювання та реалізації. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2022. № 1 (6). С. 56-66.

2. Залознова Ю.С., Чекіна В.Д. Теоретичні засади фінансово-економічного стимулювання розвитку смарт-промисловості. *Економіка промисловості*. 2023. № 4. С. 47-64.

3. Пузирьова П.В. Смарт-економіка: невід’ємна складова у відновленні та реалізації промислового потенціалу України в післявоєнний період. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції*, м. Київ, 10 червня 2022 року. В 2-х т. Т. 1. К.: КНУТД, 2022. С. 205-208.

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ: СУТНІСТЬ, ВИДИ, ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

О.М. Петухова, д-р екон. наук,
С.М. Еш

Національний університет харчових технологій

Нині кожний сегмент біржового ринку і суб’єкти, які діють на них, використовують фінансові інструменти. Більшість операцій, які супроводжують депозитарну, клірингову, брокерську чи інші види діяльності біржового ринку, пов’язані із фінансовими інструментами. Тому дослідження цих активів є актуальним і цікавить значну частину вітчизняних і зарубіжних вчених.

Усі види фінансових інструментів мають встановлені державою реквізити і засвідчують зобов’язання, внаслідок яких відбувається перехід права власності на базовий актив: продукцію, якщо угода укладається на товарній біржі; цінні папери, валюту, золото – якщо угода укладається на фондовій біржі.

Визначення категорії «фінансові інструменти», яке використовується на вітчизняних ринках капіталу, відповідає міжнародним стандартам. Згідно з Директивою Європейського парламенту та Ради 2004/39/ЄС «Про ринки фінансових інструментів» фінансові інструменти представлені у шести групах: цінні папери, що підлягають обігу; активи інститутів спільного інвестування; інструменти грошового ринку; фінансові контракти щодо розбіжностей; похідні інструменти для передачі кредитного ризику та група деривативів. Вітчизняне законодавство, керуючись визначенням, що надається у Директиві ЄС, містить велику різноманітність фінансових інструментів, групи яких формуються за видами ринків капіталу: на фондовому ринку – це переважно цінні папери, на грошовому – валюта, золото і цінні папери з коротким терміном дії, на ринку деривативів – похідні цінні папери і деривативні контракти.